

Raport z prac nad programem

Prace nad nową programem (jak również nad Polityką mieszkaniową2030) rozpoczęły się 1 grudnia 2016 r. Przebiegały w oparciu o metody partycypacyjne oparte na narzędziach w postaci debat i warsztatów. Dzięki temu w tworzenie programu zaangażowani byli zarówno specjaliści i specjaliści, ekspertki i eksperci, jak i mieszkanki i mieszkańcy Warszawy. Uczestnikami byli również zaangażowani w tworzenie dokumentu pracownicy Biur Urzędu m.st. Warszawy. Opinie zebrane w trakcie spotkań służyły wypracowaniu takich rozwiązań, które będą stanowiły rozwiązania dla różnorodnych potrzeb obecnych i przyszłych mieszkańców Warszawy – zarówno tych młodych zaczynających samodzielne życie, jak również rodzin wielodzietnych, osób starszych czy też osób z niepełnosprawnościami. Na początkowym etapie prac powstał dokument, który zagadnienie miejskich mieszkań definiował w bardzo szerokim ujęciu, jednak zarówno opinie uzyskane w ramach konsultacji, jak i obowiązujące ustawowe uwarunkowania wpłynęły na okrojenie dokumentu do zagadnień związanych przede wszystkim z kierunkiem rozwoju segmentów ABCD oraz ich dookreśleniem, skupieniem się na potrzebach osób wymagających największego wsparcia oraz potrzeba poprawy przepływu informacji.

Prace przebiegały w następujących etapach:

1. rozpoczęcie prac poprzedzone zostało dyskusją, w ramach której odbyło się 8 ogólnodostępnych debat tematycznych:
  - „Mieszkania dostępne dla każdego” – 1 grudnia 2016 roku,
  - „Przyciągnąć talenty – rynek najmu” – 14 grudnia 2016 roku,
  - „Miasto zwarte” – 11 stycznia 2017 roku,
  - „Mieszkanie przyjazne dla klimatu” – 25 stycznia 2017 roku,
  - „Mieszkać wspólnie” – 8 lutego 2017 roku,
  - „Pomóc najbliższemu” – 1 marca 2017 roku,
  - „Czynsze mieszkaniowe” – 29 marca 2017 roku,
  - „Niezagospodarowany potencjał mieszkaniowy” – 12 kwietnia 2017 roku.
2. Ponadto Biuro Polityki Lokalowej zorganizowało ogólnopolską konferencję – „Mieszkaniowe innowacje” (18 marca 2017 roku).
3. zorganizowano trzy cykle warsztatowe odbywające się w ramach „Inkubator Mieszkania2030”. Spotkania warsztatowe dotyczyły tematów „Przyciągnąć talenty – rynek najmu”, „Miasto zwarte”, „Mieszkać wspólnie”. Uczestnicy warsztatów rekrutowani byli w ramach otwartego naboru. Rekrutacja odbyła się również w ramach warsztatu „Miasto zwarte”, w którym brała udział grupa ekspertek i ekspertów z Cooperativa Studio, Marzycieli i Rzemieślników oraz Pracowni Badań i Innowacji Społecznych „Stocznia”. Prace „Inkubatorów” prowadziło Centrum Komunikacji Społecznej oraz włączyli się do nich także przedstawiciele Urzędu m.st. Warszawy z innych biur m.in. Biura Polityki Lokalowej, Biura Architektury i Planowania Przestrzennego oraz Biura Mienia Miasta i Skarbu Państwa, dzieląc się wiedzą ekspercką. Informacje o przebiegu

prac nad dokumentem i odbywających się wydarzeniach, teksty eksperckie oraz raporty podsumowujące udostępniono na stronie internetowej oraz na fanpage'u¹.

4. odbyło się również pięć spotkań warsztatowych dotyczących *Warszawskiego Standardu Mieszkaniowego*. Wzięło w nim udział 43 ekspertów i ekspertek z takich obszarów tematycznych, jak: planowanie przestrzenne, efektywność energetyczna, architektura, budownictwo, społeczność lokalna, zielen, zarządzanie nieruchomościami, oraz przedstawiciele Biura Infrastruktury, Biura Architektury i Planowania Przestrzennego, Centrum Komunikacji Społecznej oraz Biura Polityki Lokalowej. Prace nad *Warszawskim Standardem Mieszkaniowym* były pilotowane przez Biuro Infrastruktury m.st. Warszawy
5. Konsultacje projektu dokumentu trwały od 11 lipca do 6 października 2017 r. W tym czasie odbyły się cztery spotkania:
  - dwa spotkania otwarte „*Silne wspierające się społeczności*” (11 lipca 2017 r.) oraz „*Warszawski Standard Mieszkaniowy*” (4 października 2017 r.), oraz
  - dwa spotkania poświęcone zagadnieniom: „*Rola wspólnot we wdrażaniu polityki mieszkaniowej Mieszkania2030*” (29 sierpnia 2017 r.) przeznaczone szczególnie dla Zarządców wspólnot mieszkaniowych; „*Rola spółdzielni we wdrażaniu polityki mieszkaniowej Mieszkania2030*” (30 sierpnia 2017 r.) przeznaczone dla Zarządów spółdzielni mieszkaniowych.
6. Odbyły się również dwa dyżury konsultacyjne: w Miejscu Aktywności Lokalnej „3 pokoje z kuchnią” (26 września 2017 r.) oraz w Domu Kultury Śródmieście – „Międzypokoleniowa Klubokawiarnia” (27 września 2017 r.). W spotkaniach towarzyszących powstawaniu dokumentu wzięło udział ponad 750 osób, natomiast w konsultacjach społecznych około 400 osób.
7. Ponadto do opracowania szczegółowych wytycznych dla *Warszawskiego Standardu Mieszkaniowego* (Załącznik nr 6) powstał zespół ekspercki, którego pracę prowadziła Justyna Biernacka. Ramowe wytyczne dla WSM-u, jak dla całego Programu *Mieszkania2030*, zostały wyznaczone podczas prac nad *Polityką mieszkaniową – Mieszkania2030*.
8. Warsztaty, które odbyły się 24 i 25 września 2018 r. w ramach uwzględnienia uwag zgłoszonych podczas konsultacji. Konsultacje społeczne przedłużone zostały do 14 listopada 2018 r.
9. Rozpoczęto prace nad uwagami zebranymi w trakcie konsultacji oraz nad opracowywaniem raportu. Raport z konsultacji opublikowany został 13 maja 2019 r.²
10. Podczas konsultacji zebrany został różnorodny materiał. Niektóre kwestie wymagały przeprowadzenia dodatkowej, pogłębionej analizy. Jednocześnie zapowiedziane zostały przez ustawodawcę istotne zmiany w przepisach ustawy o ochronie praw lokatorów.
11. Zmiany Ustawy wprowadzone zostały na początku 2019 r.. Zakres zmian oraz dodatkowa analiza wniosków z konsultacji stały się powodem prac nad modyfikacją

---

¹ <mieszkania2030.um.warszawa.pl>; <<https://www.facebook.com/mieszkania2030/>>

² http://konsultacje.um.warszawa.pl/jaki_program_mieszkania2030;

http://konsultacje.um.warszawa.pl/aktualnosci/jaki_program_mieszkania_2030_raport_z_konsultacji_spoecznych

dokumentu. Efektem zmian jest połączenie dwóch dokumentów programowych Programu Mieszkania2030 oraz Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym zasobem m.st. Warszawy. Jednocześnie ustawodawca ponownie zapowiedział kolejne zmiany ustawy, które zostały uchwalone w połowie 2019 r. oraz następne, które uchwalone zostały pod koniec 2020 r.. Każda ze zmian ustawy powodowała konieczność zaktualizowania projektu Programu zarówno w zakresie diagnozy jak i planowania celów i działań.

12. Na tworzenie programu miała również wpływ sytuacja spowodowana pandemią COVID-19, która wymusiła niezbędne zmiany w zakresie planowania jej wpływu na realizację programu.

Nad całością prac nad dokumentem pieczę sprawowali:

1. Zespół do spraw Programu – Mieszkania 2030 - powołany został Zarządzeniem Prezydenta m.st. Warszawy (zgodnie z Zarządzeniem nr 426/2017 z dnia 2 marca 2017 roku zmienionego zarządzeniem nr 178/2018 z 2 lutego 2018 r.). Do zadań Zespołu należało przygotowanie założeń oraz opracowanie Programu „Mieszkania 2030”. Posiedzenia Zespołu odbywały się nie rzadziej niż raz w miesiącu.
2. pracownicy merytoryczne następujących biur: Polityki Lokalowej, Architektury i Planowania Przestrzennego, Pomocy i Projektów Społecznych, Centrum Komunikacji Społecznej, i Biuro Ochrony Środowiska.
3. Rada programu wykonawczego celu operacyjnego 2.1 Mamy dostęp do szerokiej oferty mieszkań Strategii Warszawa 2030 powołana zgodnie z Zarządzeniem nr 1277/2019 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 1 sierpnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia systemu zarządzania strategią rozwoju miasta, w dniu 22 maja 2020 r. Rada odpowiedzialna jest za realizację programu. Zadaniem Rady w zakresie tworzenia programu było omówienie tworzonego dokumentu, które przeprowadzono na dwóch posiedzeniach – pierwsze dotyczyło omówieniu diagnozy do Programu, drugie wyrażeniu opinii o przedmiotowym projekcie, w szczególności celach Programu i zaplanowanych w ramach nich działań.